ŞANLIURFA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

ŞANLIURFA İLİ İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU

2017 YILI FAALİYET RAPORU

Ek:1

ŞANLIURFA ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

ŞANLIURFA İLİ İL İSTİHDAM VE MESLEKİ EĞİTİM KURULU 2017 YILI FAALİYET RAPORU

HAZIRLAYANLAR

E. Sabri CENNETKUŞU (İl Şube Md.)	Şanlıurfa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü
H. Murat YANMAZ (İlçe Milli Eğitim Md.)	Karaköprü İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Mustafa TAŞ (Meclis Başkanı)	Şanlıurfa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı
Yunus ÇOLAK (Şanlıurfa YDO Koord.)	Karacadağ kalkınma Ajansı
M. Şefik BAKAY (Odalar Birliği Bşk.)	Şanlıurfa Esnaf ve San. Oda. Bir. Bşk.
Mehmet UÇMAZ (İş ve Meslek Danışmanı)	Şanlıurfa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

ADRES:

Şanlıurfa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü

Paşabağı Mahallesi 765 Sokak No:42/A Haliliye/ŞANLIURFA

Tel: 0414 313 15 17

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Nüfusun Yaş ve İlçelere Göre Dağılımı

Tablo 2: Göç Durumu

Tablo 3: Rekabet Gücü Yüksek Sektörler

Tablo 4: İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle İl Yatırım Teşvikleri

Tablo 5: TÜİK Verilerine Göre Temel Göstergeler

Tablo 6: Sosyal durumuna Göre Kayıtlı işsiz

Tablo 7: İŞKUR Temel Göstergeleri

Tablo 8: İşsizlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 9: İşsizlerin Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 10: Kayıtlı işsizlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Tablo 11: İşsizlik Ödeneğinden Yararlananların İktisadi Faaliyet Kolları ve Eğitim Durumlarına Göre Sayısı

Tablo 12: İşsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı

Tablo 13: Kamu ve Özel Sektörden Alınan Meslek Gruplarına Göre Açık İşler ve İşe Yerleştirme

Tablo 14: İşe Yerleştirilenlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo 15: İşe Yerleştirilenlerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı

Tablo 16: İşe Yerleştirilenlerin Sektörel Dağılımı

Tablo 17: Özel Sektör Bazında Açılan – Kapanan İşyeri Sayısı

Tablo 18: İŞKUR İl Müdürlüğünün ilde İşe Yerleşenler Üzerindeki Etki Oranı

Tablo 19: Aktif İşgücü Programları

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Kayıtlı işsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı

Grafik 2: İŞKUR'a Başvuranların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Grafik 3: İşe Yerleştirilenlerin Sektörel Dağılımı

Grafik 4: İşyeri Türüne Göre İşe Yerleştirme

Grafik 5: TYP Şanlıurfa – Türkiye Oransal

GİRİŞ

İş ve işçi bulma faaliyetlerinin yerel düzeyde sağlanması birçok ülkede yaygın olarak yapılmaktadır. İşsizliğin azaltılması, istihdamın artırılması, yerel ekonomiye katkı sağlamak amacıyla il düzeyindeki birimlerin etkinliği ve faaliyetlerinin artırılması büyük bir önem arz etmektedir. Bu kapsamda yerel düzeyde İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Kurulu (İİMEK) oluşturulmuştur. İİMEK genel anlamda ilin istihdam ve mesleki eğitim politikasını oluşturmada etkin bir kuruldur. İİMEK'in organları arasında yer alan Yürütme Kurulu, ildeki istihdam ve mesleki eğitim politikalarını oluşturabilmek için gerekli bilgi ve dokümanları hazırlayarak İşgücü Piyasası araştırmalarını da ekleyerek yerel düzeyde istihdam ve mesleki eğitim politika önerilerini belirler. Bu aşamada çeşitli kamu kurum/kuruluşları ve Şanlıurfa Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünden gelen 2017 yılı karşılanmasında güçlük çekilen ve istihdam olanaklarının en fazla olduğu mesleklerin analizleri gerek yürütme kurulu üyeleri gerekse konunun uzmanlarınca incelenerek bu derleme hazırlanmıştır.

2017 yılı İİMEK Raporu iki bölümden oluşmuştur. Elimizde bulunan bu raporda birinci bölümde il nüfusunun demografik ve dinamik yapısını inceleyerek ilin nüfus yapısı bilgileri sunulmuştur. Sunulan bilgilerde Şanlıurfa ilinin bölgesel olarak yaş ve cinsiyet gruplarına göre dağılımı incelenmiştir. Ayrıca Şanlıurfa ilinin göç durumu kısa bir kalemde ele alınmıştır. Bu bölümde aynı zamanda Şanlıurfa ilinin ekonomi boyutu da ele alınarak ekonomik boyutta Şanlıurfa bölgesinde uygulanan yatırım teşviklerinden bahsedilmiştir.

Raporun ikinci bölümünde işgücü piyasası ile ilgili veriler yer almaktadır. İşgücünün arz ve talepleri incelenip buna uygun önlemlerin alınması ve uygun politikaların hazırlanması işgücü piyasasını istenilen seviyeye taşımada büyük katkılar sağlamaktadır. İŞKUR işgücü piyasası araştırmaları ile sağlıklı verilerin elde edilmesini sağlayarak 2007 yılında beri her yıl İşgücü Piyasası Analiz (İPA) Raporunu hazırlayarak işgücü piyasası ihtiyaçlarını tespit etmede etkin rol oynamıştır. Bu araştırmanın amacı mevcut ve gelecek dönemde olabilecek sektörel değişimleri izlemek, mesleki değişim ve gelişimleri takip etmek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve istihdam politikalarında birincil kaynak olarak kullanmaktır. Bu raporda iPA raporunda ortaya çıkan verilerden faydalanılmıştır.

Yine bu bölümde TÜİK'ten alınan veriler ile Şanlıurfa ilinde işgücüne katılma, işsizlik ve istihdam oranlarından bahsedilmiştir. İŞKUR'dan alınan veriler ile de il genelinde işsizlerin sayısı, meslekleri ve yapılan işe yerleştirmeler ile engelli, eski hükümlü gibi dezavantajlı kişilerin işgücüne katılma durumları tespit edilmiştir. Yine raporda işsizlerin eğitim durumlarından bahsederek işgücü piyasasının durumu hakkında bilgi verilmiştir.

1. ŞANLIURFA İLİNİN SOSYO – EKONOMİK YAPISI

1.1 Nüfus

Tablo 1: Nüfusun Yaş ve İlçelere Göre Dağılımı

İl ve İlçeler		Toplam Nüfus			0 - 14 Yaş Grubu			15 - 64 Yaş Grubu			65+ Yaş Grubu			Nüfus Artış Hızı (%)
		Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	
İl Toplamı		951998	988629	1940627	379403	399046	778449	542587	547884	1090471	30008	41699	71707	**25,2**
1	Akçakale	51286	53846	105132	24719	25934	50653	25466	26296	51762	1101	1616	2717	21,8
2	Birecik	46086	47582	93668	16710	17405	34115	27399	27308	54707	1977	2869	4846	8,7
3	Bozova	26573	28068	54641	9374	9916	19290	15707	15819	31526	1492	2333	3825	-2,4
4	Ceylanpınar	41644	43083	84727	16808	17670	34478	23607	23681	47288	1229	1732	2961	8,2
5	Eyyübiye	182762	189372	372134	78829	83248	162077	99041	99570	198611	4892	6554	11446	10,4
6	Halfeti	19080	19214	38294	6240	6285	12525	11505	10971	22476	1335	1958	3293	9,6
7	Haliliye	181877	187205	369082	66045	69408	135453	109919	110009	219928	5913	7788	13701	11,3
8	Harran	41018	42054	83072	20269	21259	41528	20027	19485	39512	722	1310	2032	31,5
9	Hilvan	20405	24157	44562	7474	7776	15250	12063	15155	27218	868	1226	2094	67,7
10	Karaköprü	75521	78164	153685	25498	27214	52712	47636	48199	95835	2387	2751	5138	148,1
11	Siverek	122055	128045	250100	49596	52607	102203	68656	70227	138883	3803	5211	9014	19,0
12	Suruç	49745	52611	102356	18842	19610	38452	29011	30200	59211	1892	2801	4693	3,8
13	Viranşehir	93946	95228	189174	38999	40714	79713	52550	50964	103514	2397	3550	5947	24,5

Kaynak: Tüik

Bu tabloda il düzeyinde nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı verilmiştir. Aynı zamanda nüfus artış hızı eklenerek bölgenin demografik yapısı hakkında bilgiler sunulmaktadır. Bir bölgede nüfusun artması veya azalması yeni istihdam politikalarının belirlenmesinde temel teşkil etmektedir.

Şanlıurfa ilinde en yüksek nüfus artış hızı % 148,1 ile Karaköprü ilçesi görünmektedir. Nüfus hızının azalışa geçtiği Bozova ilçesi % -2,4'tür.

Tablo 2: Göç Durumu

İlin Aldığı Göç	İlin Verdiği Göç	Net Göç	Net Göç Hızı (%)
38 662	49 789	- 11 127	-5,7

Kaynak: TUİK

İstihdam olanakları illerdeki göç durumlarını etkilemektedir. Şanlıurfa ili 38.662 göç alıp 49.789 göç vermiştir. Net göç hızı eksi yönde % 5,7'dir.

1.2 Ekonomi

Tablo 3: İktisadi Faaliyet Kolları İtibariyle İl Yatırım Teşvikleri

Sektör	Belge Sayısı	Yatırım Tutarı	İstihdam
Enerji	125	732	206
Hizmetler	27	145	2.365
İmalat	64	487	3.629
Madencilik	1	1	10
Tarım	4	32	80

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı

İl için uygulanan yatırım teşvikleri sayesinde birçok istihdam olanakları doğmaktadır. İstihdam imkânlarının artması işgücüne olumlu etki olarak yansımaktadır. Şanlıurfa ilinde yatırım teşviklerinden 221 dosya olarak faydalanılmış ve bu kapsamda 1397 milyon tutarında yatırım yapılmıştır. Bu yatırımlar sayesinde 6290 kişi istihdam edilmiştir. Şanlıurfa istihdamın en çok olduğu sektör İmalat sektörü olmasına rağmen belge sayısı bakımından en çok Enerji sektörüdür. İmalat sektöründe insan gücüne dayalı çalışmanın daha yoğun olması istihdam olanağının daha çok olduğunu göstermektedir.

2. İLİN İŞGÜCÜ PİYASASI

2.1. İşgücü Piyasasını Etkileyen Temel Unsurlar

Bu bölümde ilin işgücü piyasası üzerindeki durumundan bahsedilecektir. Şanlıurfa için İŞKUR göstergeleri temel alınarak rapor hazırlanmıştır. Piyasa analizi istihdamın artırılmasında gerçekçi sonuçlar ortaya koymak için büyük bir temel teşkil etmektedir.

Burada ildeki mevcut iş arayanlar hakkında cinsiyet, eğitim durumu vb. durumları açığa çıkararak ilde ki açık iş imkânlarını göstermek hedeflenmiştir. Hali hazırdaki işsizlerin yaş dağılımları, yeni bir işe başlayana kadar geçen süre tespit edilmiş, aynı zamanda işe yerleşenlerin yaş, cinsiyet ve eğitim durumu dağılımları gösterilmiştir. Son olarak il genelinde işe yerleşme işlemlerinde İŞKUR'un etkisinden bahsedilmiştir.

Tablo 4: TÜİK Verilerine Göre Temel Göstergeler

İlin Adı	İşgücüne Katılma Oranı	İşsizlik Oranı	İstihdam Oranı
Şanlıurfa (IBBS2)	45,2	17,2	37,4

Kaynak: TÜİK

İBBS (İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması), Türkiye'nin AB üyelik sürecinde yerine getirmekle yükümlü olduğu kriterlerden biridir. Uygulamanın amacı bölgesel politika

çerçevesinin belirlenmesi, bölgelerin sosyo-ekonomik analizinin yapılması ve Avrupa düzeyinde karşılaştırılabilir bölgesel istatistik verilerin üretilmesi olarak tanımlanmıştır (Bakanlar Kurulu, 2002). 3 kademeli bölge sistemi oluşturulurken "ekonomik, sosyal ve coğrafi yönden benzerlik gösteren komşu iller ise bölgesel kalkınma planları ve nüfus büyüklükleri de dikkate alınarak" (Bakanlar Kurulu, 2002) Düzey2 (26 adet) ve Düzey1 (12 adet) bölgeleri belirlenmiştir. Türkiye'de İBBS Düzey2 bölgeleri, kalkınma ajansları ile ilişkilendirilerek ve ajanslara bölgesel kalkınma planlarını hazırlama görevi verilerek bölgesel yönetişim bağlamında önemli bir adım atılmıştır

İBBS Düzey 2'de birbirine benzerlik gösteren Şanlıurfa ve Diyarbakır illeri beraber alınmıştır. Bu tabloda yer alan temel göstergeler IBBS Düzey 2 formundan elde edilmiştir.

2.2 İŞKUR Göstergeleri

2.2.1 İşsiz

1982 yılında Cenevre'de yapılan Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 13.'üncü Çalışma İstatistikçileri Konferansında kabul edilen kararda da, işsizliğin uluslararası standart tanımında mevcut bulunan üç unsur üzerine oturtulmuştur. Bu unsurlar; 1-) İşsiz olma, 2-) Halen çalışmaya elverişli bulunma, 3-) Bir iş talep etme, şeklinde sıralanmaktadır (Başterzi, 1996: 7). Uluslararası standartlara göre ancak bu üç unsuru birlikte taşıyanlar işsiz kabul edilmektedir.

Tablo 5: İşsizlerin Yaş ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Yaş Grubu	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 +	Genel Toplam	Genel Toplam / Oransal
Erkek	2391	8788	7153	4757	3896	2671	2029	1561	880	463	236	34825	**64%**
Kadın	1334	4936	3716	2739	2424	1700	1163	711	358	145	60	19286	**36%**
Toplam	3725	13724	10869	7496	6320	4371	3192	2272	1238	608	296	54111	**100%**
Toplam / Oransal	**7%**	**25%**	**20%**	**14%**	**12%**	**8%**	**6%**	**4%**	**2%**	**1%**	**1%**	**100%**	

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıtlı işsiz statüsünde bulunan bireylerin % 64'ü erkek iken % 36'sı kadındır. En büyük yığılım % 25 ile 20 – 24 yaş grubu bireyler arasında olmuştur. Bu yaş grubunda bulunan bireylerden % 64'ü erkek iken % 36'sı kadınlardan oluşmuştur. 25 – 29 yaş grubu ise %20 ile ikinci sırada yer almaktadır. Yaş ilerledikçe kayıtlı işsiz sayısında azalma olmaktadır.

Tablo 6: İşsizlerin Eğitim ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Önlisans	Lisans	Yüksek Lisans	Doktora	Genel Toplam
Erkek	2719	3650	18285	6260	1862	2003	44	2	34825
Kadın	3931	3957	5265	3234	1566	1309	22	2	19286
Toplam	6650	7607	23550	9494	3428	3312	66	4	54111
Toplam Oransal	12%	14%	44%	18%	6%	6%	0%	0%	100%

Kaynak: İŞKUR

Kişilerin eğitim durumları ile açık işlerde talep edilen eğitim durumları eşleştirmek önemli bir kıstastır. İŞKUR'a kayıtlı işsizlerde her iki kişiden biri İlköğretim mezunu olduğunu beyan etmiştir. Her beş kişiden biri de Ortaöğretim(Lise ve Dengi) mezunu olduğu görünmektedir. Erkek işsizlerin yarısından fazlası yüzde 53 ile ilköğretim mezunu iken kadınlarda bu oran yüzde27'dir.

Tablo 7: Kayıtlı işsizlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

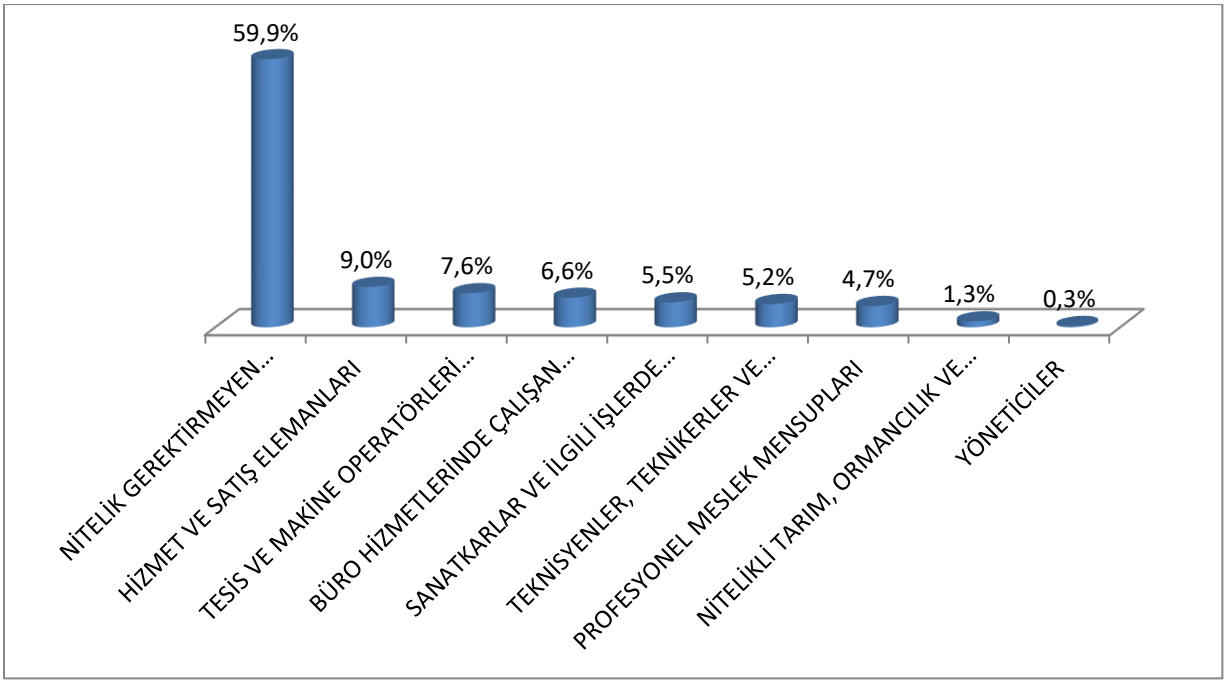

Kaynak: İŞKUR

Kayıtlı işsizler meslek grupları bazında incelendiği zaman ilk sırada % 59,9 ile Nitelik Gerektirmeyen meslek grubu yer almaktadır. Bunu Hizmet Ve Satış Elemanları Meslek Grubu ve Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu takip etmektedir.

Grafik 1: Kayıtlı işsizlerin Bekleme Sürelerine Göre Dağılımı

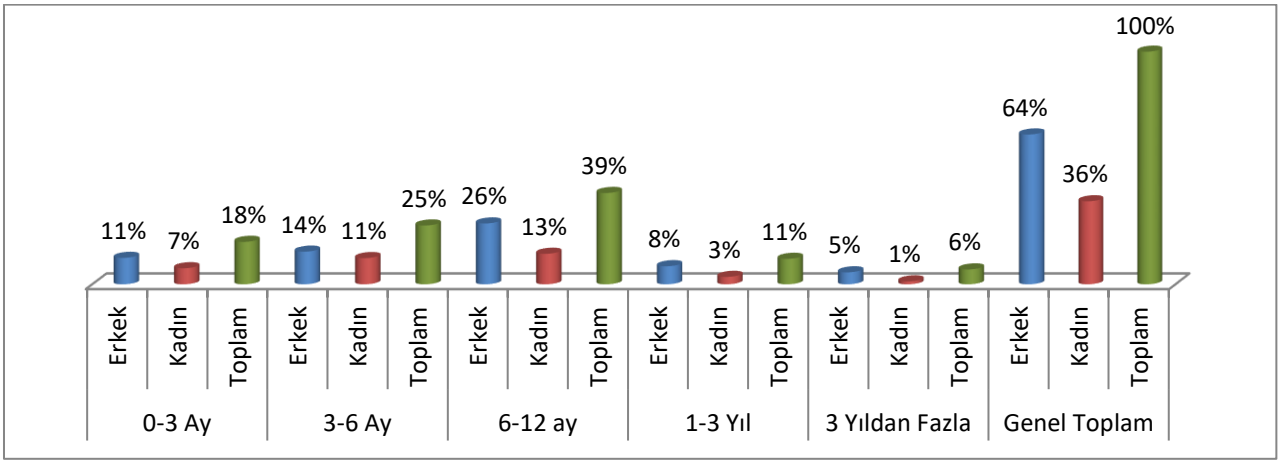

Kaynak: İŞKUR

Bu grafikte İŞKUR'a kayıtlı işsizler işsiz olarak bekledikleri sürelere göre incelenmiştir. Bekleme süresine göre baktığımız zaman bireylerin % 39'u 6 ile 12 ay gibi bir süre bekledikleri görülmektedir. bu bekleme süresinde erkeklerin oranı % 26 iken kadınlar %13'tür. Kısa vadede bekleyen işsizler % 18 gibi bir orana sahiptir. Yani yaklaşık olarak her beş kişiden biri 3 ay gibi bir süre içerisinde işsiz statüsünden çıkmıştır.

Tablo 8: Kayıtlı işsizlerde İlk 20 Meslek

Meslekler	Kayıtlı İşsizler		
	Erkek	Kadın	Toplam
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	15093	10226	25319
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	971	868	1839
SATIŞ DANIŞMANI / UZMANI	631	451	1082
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	441	332	773
BÜRO MEMURU (GENEL)	375	362	737
BÜRO İŞÇİSİ	404	325	729
GARSON (SERVİS ELEMANI)	675	34	709
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	356	333	689
SEKRETER	38	521	559
MÜŞTERİ HİZMETLERİ GÖREVLİSİ/ASİSTANI	253	230	483
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	433	13	446
ÖN MUHASEBECİ	207	192	399
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	375	-	375
TURİZM VE OTELCİLİK ELEMANI	328	10	338
KAMYONET ŞOFÖRÜ	337	-	337
AŞÇI YARDIMCISI	210	114	324
BULAŞIKÇI (STEVARD)	286	22	308
ÇOCUK GELİŞİM ELEMANI	3	286	289
KASİYER	122	165	287
SERVİS KOMİSİ	284	2	286
DİĞER MESLEKLER	12827	4622	17449
Toplam	**34649**	**19108**	**53757**

Kaynak: İŞKUR

Şekildeki tabloda İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin sahip olduğu meslekler incelenmiştir. İlk ikisi nitelik gerektirmeyen meslekler grubunda yer alan Beden İşçisi(Genel) ve Beden İşçisi(Temizlik) yer alırken bunu Satış Danışmanı mesleği takip etmektedir. Bu üç meslek 2016 yılında da ilk sıralarda yer almaktadır.

2.2.2. Başvuru

Türkiye İş Kurumu çalışma hayatında işveren ve işçilerin devlet yardımı ile birbirlerini bulmasına yardımcı olan bir kurumdur. Piyasa da boş olan pozisyonları takip edip bu noktalara eleman temini, atıl ve çalışmayan kitleye de işçi temini ana çalışma alanıdır. İŞKUR'a başvuru yapan vatandaş yetenek ve becerilerine göre kayıt edip bu alanlarda işçi arayışında olan firmalara önerilerde bulunur. İŞKUR'a 14 yaşını doldurmuş tüm Türk vatandaşlarının kayıt olma hakları bulunmaktadır.

Grafik 2: İŞKUR'a Başvuranların Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

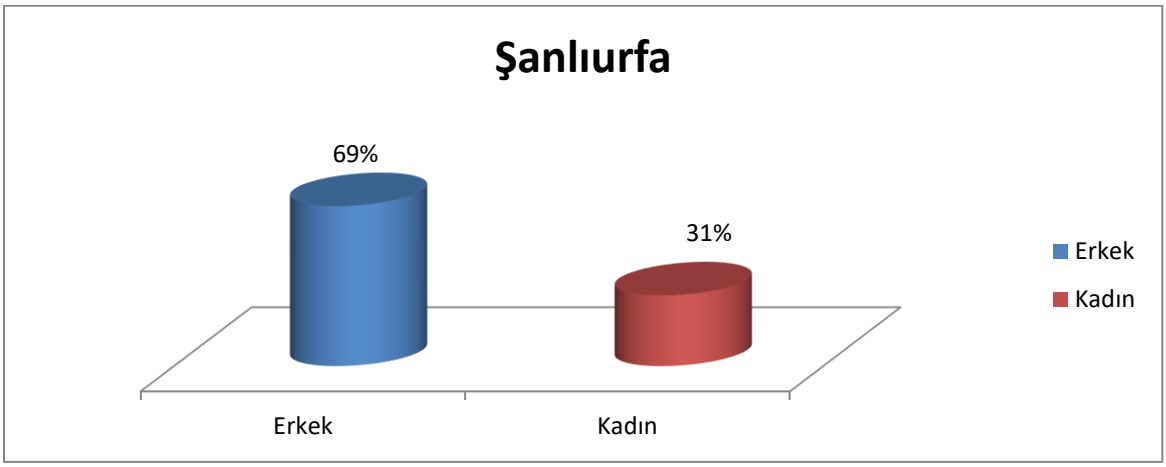

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a başvuranların % 69'u erkek iken % 31'i kadındır. Türkiye geneli başvuranların % 58'i erkek iken % 42'si kadındır.

2.2.3 Açık iş ve İşe Yerleştirme

Açık iş tanım gereği işveren tarafından talep edilen işgücünü ifade eder. İşe yerleştirme ise iş arayanların Kurumca ilan edilen işgücü taleplerine uygun bulunarak istihdam edilmeleridir.

Tablo 9: Meslek Gruplarına Göre Açık İşler

Meslek Grupları	Sayısal		Oransal	
	Şanlıurfa	Türkiye	Şanlıurfa	Türkiye
Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar	4843	223247	33%	11%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	3852	217418	27%	10%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	2001	880228	14%	42%
Sanatkarlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar	1889	216520	13%	10%
Hizmet ve Satış Elemanları	927	389142	6%	18%
Teknisyenler, Teknikerler ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	444	100192	3%	5%
Profesyonel Meslek Mensupları	396	70006	3%	3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları	168	4897	1%	0%
Yöneticiler	10	3786	0%	0%
Toplam	**14530**	**2105436**	**100%**	**100%**

Kaynak: İŞKUR

İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin meslek grubuna göre dağılımı incelendiği zaman il genelinde %33 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu yer alırken bunu % 27 ile Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubu takip etmektedir. Türkiye genelinde büyük bir oran ile Nitelik Gerektirmeyen Meslek grubu yer almaktadır(%42).

Tablo 10: Meslek Gruplarına Göre Açık İşler ve İşe Yerleştirme

Meslek Grupları	Açık İş			İşe Yerleştirilenler						
				Erkek			Kadın			Toplam
	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam	Özel	Kamu	Toplam	
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	1891	3	1894	498	3	501	454	1	455	956
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	1467		1467	417		417	206		206	623
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	1309	7	1316	395	5	400	79		79	479
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	320	1	321	47	1	48	51		51	99
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	258	1	259	36		36	34		34	70
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	2417		2417	597		597	105		105	702
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	550	1	551	166	1	167	78		78	245
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	6630		6630	1185		1185	932		932	2117
YÖNETİCİLER	18		18	2		2				2
TOPLAM	**14860**	**13**	**14873**	**3343**	**10**	**3353**	**1939**	**1**	**1940**	**5293**

Kaynak: İŞKUR

Şanlıurfa ilinde 14873 kişilik açık iş talep edilmiştir. Bu açık işlerden 1894'ü büro Hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubu iken ikinci sırada 1467 kişilik ile Hizmet ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır. Açık işlerde özel sektörün payı çok büyüktür. 14873 açık işte sadece 13'ü kamu sektöründen olmuştur.

Alınan talep sonucu iş ilanları açılmakta ve bu talep doğrultusunda eşleştirmeler yapılarak işe yerleştirme işlemleri yapılmaktadır. 14873 kişilik açık iş ilanı sonucu 5293 kişi işe yerleşmiştir. İşe yerleşenlerin 3353'ü erkek iken 1940'ı kadındır. Kadınların en fazla yerleştiği meslek grubu Tesis ve Makine Operatörleri ve montajcılar meslek grubudur. Bu meslek grubunun kadınlarda yüksek çıkması tekstil sektöründeki iş hacminden kaynaklanmaktadır. Bu meslek grubu aynı zamanda erkeklerde de işe yerleşen sayısının en fazla olduğu meslek grubudur.

2.2.4 İşe Yerleştirme

Bir önceki bölümde tanımda da söylendiği gibi İş arayanların Kurumca ilan edilen işgücü taleplerine uygun bulunarak istihdam edilmeleridir. İş arayanların eğitim durumu, mesleği, deneyimi gibi faktörler kişiye uygun talepler bulma noktasında en büyük etkendir.

Tablo 11: İşe Yerleştirilenlerin Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Yaş Grubu	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65 +	Genel Toplam
Erkek	306	1124	952	472	234	125	79	32	19	6	4	3353
Kadın	382	791	382	165	110	70	29	8	3	0	0	1940
Toplam	688	1915	1334	637	344	195	108	40	22	6	4	5293
Toplam Oransal	13,0%	36,2%	25,2%	12,0%	6,5%	3,7%	2,0%	0,8%	0,4%	0,1%	0,1%	100,0%

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleştirilen bireyler yaş gruplarına göre incelendiği zaman kayıtlı işsizde de olduğu gibi en yüksek oran 20 – 24 arası yaş grubudur. bu yaş grubunu % 25,2 ile 25 – 29 arası yaş grubu takip etmektedir. Kayıtlı işsizler ve işe yerleşenlerde yığılım birbirine paralel seyretmektedir.

Tablo 12: İşe Yerleştirilenlerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Okur Yazar Olmayan	Okur Yazar	İlköğretim	Ortaöğretim (Lise ve Dengi)	Önlisans	Lisans	Genel Toplam
Erkek	45	249	1913	733	257	156	3353
Kadın	31	345	764	490	222	88	1940
Toplam	76	594	2677	1223	479	244	5293
Toplam Oransal	1%	11%	51%	23%	9%	5%	100%

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleşenlerin eğitim durumlarına baktığımız zaman yarıdan fazlası ilköğretim mezunu olmuştur. Bunu % 23 ile Ortaöğretim(Lise ve Dengi) mezunları takip etmiştir. Burada da yine kayıtlı işsizlerin eğitim durumlarındaki yığılıma benzer bir durum söz konusudur.

Grafik 3: İşe Yerleştirilenlerin Sektörel Dağılımı

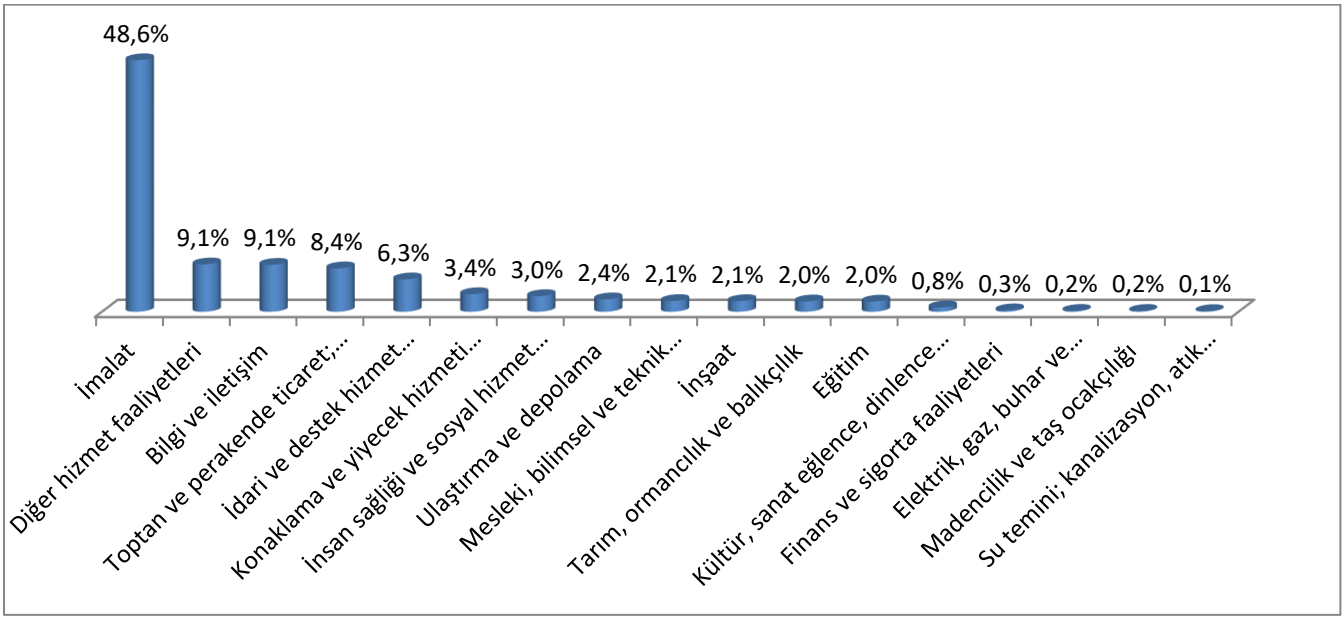

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleşenlerin sektörel dağılımı incelendiği zaman en yüksek oran % 48 ile İmalat sektörüdür. Bunu 5 9.1 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri ve Bilgi ve İletişim sektörü takip etmektedir.

Grafik 4: İşyeri Türüne Göre İşe Yerleştirme

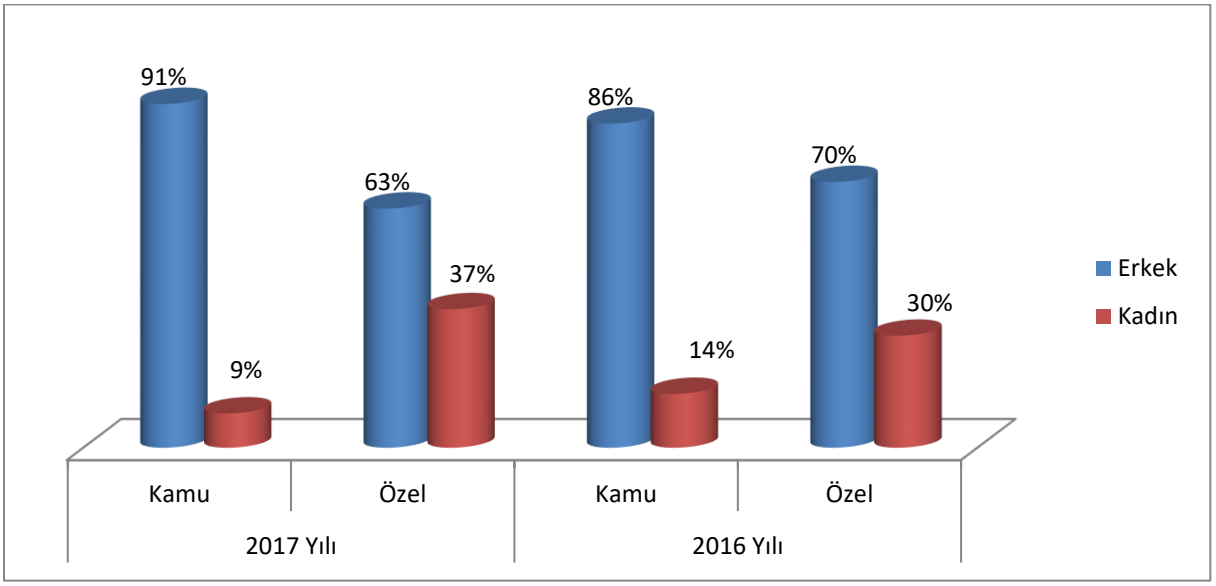

Kaynak: İŞKUR

Şanlıurfa ilin bu yıl özel sektörde işe yerleşenlerin %63'ü erkek iken 2016 yıllında % 70 oranlarında yer almaktadır. 2017 yılında %37'si kadın iken 2016 yılında %30'u kadındır.

Tablo 13: İşe Yerleştirilenlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grupları	İşe Yerleştirilenler			Toplam 2016
	Erkek	Kadın	Toplam	
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1185	932	2117	1589
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	501	455	956	1295
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	597	105	702	973
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	417	206	623	173
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	400	79	479	625
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	167	78	245	159
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	48	51	99	137
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	36	34	70	44
YÖNETİCİLER	2	0	2	-
TOPLAM	**3353**	**1940**	**5293**	**4995**

Kaynak: İŞKUR

İşe yerleştirilen kişilerin meslek gruplarına göre dağılımında Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar mesleği % 40 ile ilk sırada yer almaktadır. Geçen yıl bu oran % 32 seviyelerinde idi. Kadınlarda işe yerleştirme oranı yine bu meslek grubunda % 18 seviyesinde yer almaktadır. işe yerleşme noktasında Yöneticiler meslek grubu en alt seviyede yer almaktadır.

Tablo 14: Statülerine Göre İşe Yerleştirme

	Normal		Engelli		Eski Hükümlü
	Kamu	Özel	Kamu	Özel	Kadın-Erkek
Erkek	6	3314	1	29	3
Kadın	1	1937	0	2	0
Toplam	7	5251	1	31	3

Kaynak: İŞKUR

Kişilerin statülerine (Normal, Engelli, Eski hükümlü) göre iş yerleştirmeleri tabloda inceleme imkânına sahibiz. Normal ve Engelli statüde işe yerleşenlerin büyük kısmı özel sektörde işe yerleşmiştir.

Tablo 15: Özel Sektör Bazında Açılan – Kapanan İşyeri

	10+	50+
Açılan İşyeri Sayısı	77	19
Kapanan İşyeri Sayısı	8	1

Kaynak: İŞKUR

Özel sektör bazında 2017 yılı için Şanlıurfa ilinde 10+ çalışanlı 8 işyeri kapanırken 77 işyeri açılmıştır. 50+ çalışanlı ise 19 işyeri açılırken 1 işyeri kapanmıştır. Burada il için yapılan teşviklerin ve yatırımlar gün geçtikçe arttığını görebilmekteyiz.

2.3 İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası kapsamında bulunanlara (sigortalı işsizlere) işsiz kalmaları durumunda işsizlik sigortası fonundan yapılan ödemedir. İşsizlik ödeneğini talep edebilmek, alabilmek için ilgili kişinin geriye doğru belirli bir süre zarfında çalışmış olması gerekmektedir. Asgari sigortalılık-staj süresi aranmaktadır.

Tablo 16: İşsizlik Ödeneği hakkedenlerin Eğitim ve Sektörel Durumu

Meslek Grubu	Okur Yazar Olmayan		Okur Yazar		İlköğretim		Ortaöğretim (Lise ve Dengi)		Önlisans		Lisans		Genel Toplam	Genel Toplam/ Oransal
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın		
İmalat	15	3	49	24	532	49	126	31	20	5	27	16	898	19,2%
İnşaat	34		62	2	509	8	140	6	41	5	20	9	838	17,9%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	12	4	34	9	277	50	147	36	36	15	29	4	654	14,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	11	3	29	11	254	45	122	22	30	8	14	7	557	11,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	**5**	2	17	1	140	18	69	20	6	9	28	13	335	7,2%
Eğitim	6	2	7	10	94	18	22	7	7	5	31	15	227	4,8%
Ulaştırma ve depolama	7	3	14	6	128	4	32	6	6	0	6	2	214	4,6%
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	9	1	5	3	44	12	41	33	8	16	8	12	193	4,1%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	2	1	3		95	6	32	3	10	1	4	2	159	3,4%
Tarım, ormancılık ve balıkçılık	4	1	12	4	86	7	23	2	8	1	7	0	155	3,3%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	1	2	3	27	6	23	7	7	6	28	9	124	2,6%
Kamu yönetimi ve savunma; zorunlu sosyal güvenlik	2	2	9	4	41	15	8	6	1	4	1	5	99	2,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1		3		38	1	17		13	1	10	0	84	1,8%
Finans ve sigorta faaliyetleri	1				8	2	6	6	5	4	5	3	40	0,9%
Bilgi ve iletişim	**0**			0	6	1	14	5	1	1	4		32	0,7%
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	1	4		14		4				1		25	0,5%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri			1		15		2		0		0		19	0,4%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor					9		2	1		1	1		14	0,3%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	1		0	7		4						12	0,3%
Uluslararası örgütler ve temsilciliklerinin faaliyetleri					1		2				1	0	4	0,1%
	111	**25**	**251**	**77**	**2325**	**242**	**836**	**191**	**199**	**82**	**225**	**97**	**4683**	**100,0%**

Kaynak: İŞKUR

İşsizlik ödeneği alan işsizlerin %19,2'si imalat sektöründedir. İmalat sektöründe işe yerleştirmenin ve çıkışların ilk sırada yer alması bu sektörün şehrin dinamik istihdam göstergesi olduğunu göstermektedir.

Eğitim durumlarına göre bakıldığı zaman kayıtlı işsiz ve işe yerleştirmelerde ilköğretim mezunu kişilerin yoğunlukta olduğunu gözlemlemiştik. İşsizlik ödeneği alanların yarısı ilköğretim mezunudur.

2.3 Aktif İşgücü Programlarına Yönelik Faaliyetler

Türkiye İş Kurumu tarafından istihdamın korunmasına ve artırılmasına, işsizlerin mesleki niteliklerinin geliştirilmesine, işsizliğin azaltılmasına ve özel politika gerektiren grupların işgücü piyasasına kazandırılmasına yardımcı olmak üzere düzenlenen aktif işgücü hizmetleri kapsamındaki mesleki eğitim kursları, işbaşı eğitim programları, girişimcilik eğitim programları, toplum yararına programları, iş ve meslek danışmanlığı faaliyetleri ve tasarlanacak olan diğer kurs, program, proje ve özel uygulamalar ile bunların uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek amacı ile hazırlanan Türkiye İş Kurumu Aktif İşgücü Hizmetleri Yönetmeliği (Yönetmelik olarak anılacaktır) 12/03/2013 tarih ve 28585 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tablo 17: Toplum Yararına Programlar

	Program Sayısı	Katılımcı Sayısı		
		Erkek	Kadın	Toplam
Şanlıurfa	34	2900	1325	4225
Türkiye	3372	91895	81100	172995

Kaynak: İŞKUR

TYP kapsamında Şanlıurfa ilinde 34 program dosyası açılmış olup 4225 kişi istihdam edilmiştir. Çalışanların % 69'u erkek iken % 31'i kadındır. Türkiye genelinde 3372 program açılmış olup 172995 kişi faydalanmıştır. Açılan programların % 1 'i, çalışanların % 2,5 'i Şanlıurfa ilinde bulunmaktadır. Aşağıdaki grafikte Türkiye ile Şanlıurfa oransal olarak karşılaştırmalı verilmiştir.

Grafik 5: TYP Şanlıurfa – Türkiye Oransal

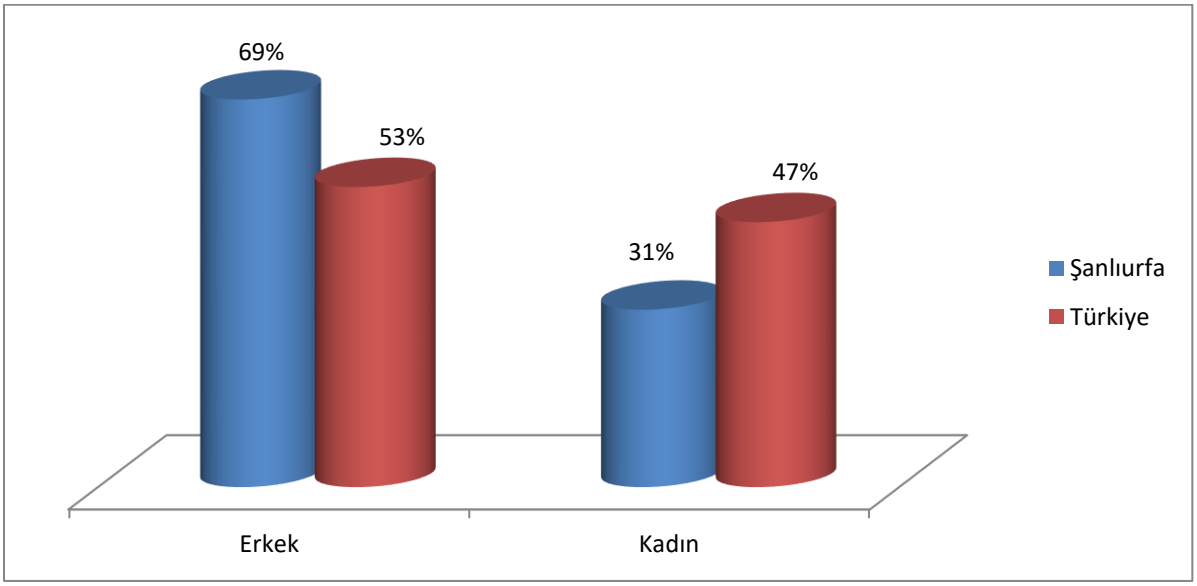

Kaynak: İŞKUR

Tablo 18: Aktif İşgücü Programları

Kurs Türleri		Kurs Sayısı	Kursiyer Sayısı		
			Erkek	Kadın	Toplam
Meslek Edindirme Kursu(Mek)	Mek/İstihdam Garantili	101	1382	1110	2492
	Mek/İstihdam Garantisiz	27	61	607	668
	Mek/Özel Politika	24	71	512	583
İşbaşı Eğitim programı (İep)		829	3234	1783	5017
Girişimcilik Eğitim Programı (Gep)		26	342	182	524
Eski Hükümlü Kursu/Kurum Kaynaklı		1	19	0	19
Engelli Kursu/Komisyon Kaynaklı		2	18	2	20
Genel Toplam		**1010**	**5127**	**4196**	**9323**

Kaynak: İŞKUR

Aktif İşgücü programlarında temel amaç iş arayanlara işgücü piyasasının ihtiyaç duyduğu nitelik ve becerileri kazandırmak için işgücü piyasasında ihtiyaç duyulan mesleklerde nitelikli işgücü yetiştirmek, işsizlerin ve üniversite öğrencilerinin mesleki tecrübe eksikliğini gidermek, yeni girişimcilerin desteklenmesi amacı ile istihdamın artırılması dezavantajlı kişilerin işgücü piyasasına dâhil edilmesi yoluyla toplumsal hayata katılımının artırılması ve bu kişilerin işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve geçici gelir desteği sağlamaktır. Bu kapsamda İŞKUR aktif işgücü programları düzenlemektedir.

Meslek edindirme kurslarında 151 program açılmış olup 101 tanesi istihdam garantilidir. Bu kurs programında 3743 kişiye meslek edindirme ve iş hayatına nitelikli işgücü yetiştirilmiştir. Diğer bir program türü İep ile829 kurs açılmış olup 5017 kişi faydalanmıştır. İŞKUR aynı zamanda dezavantajlı durumda olan eski hükümlü ve engellilere yönelik programlarda oluşturarak iş hayatına olumlu katkılar sağlamaları için gerekli adımları atmıştır. Eski hükümlülere yönelik 19 kişi bu programlar sayesinde faydalanmıştır. Aynı zamanda engellilere yönelik açılan program sayesinde 20 engelli vatandaşımıza kurs verilmiştir.

Bir iş kurmak isteyen vatandaşlarımıza yönelik 26 girişimcilik eğitim programı düzenlenmiş olup bu vesile ile 524 kişi faydalanmıştır.